

Sammanträde torsdag den 29 augusti 2024

Konferenscentret på Storforsplan 36 i Farsta centrum, klockan 19.00-19.30

Ledamöter

Laura Roselli (V), ordförande
Olof Peterson (M), 1:e vice ordförande
Joseph Zamani (S), 2:e vice ordförande – inte § 7 pga jäv
Anki Johansson (S)
Lisa Carlbom (MP)
Torbjörn Ebérus (M)
Leif Söderström (SD)
Christer Eriksson (C)

Ersättare

Per Sohrabi (S) inte § 7
Maria Jacobson (MP)
Caroline Annink Örtholm (M)
Kenneth Hedman (M)
Olle Eriksson (C)

Tjänstgörande ersättare

Isabella Hagnell Westermark för Kjell Backman, båda (S)
Hans Strandberg för Moa Sahlin, båda (S)
Johanna Mathiasson för Niklas Aurgrunn, båda (V)
Truls Ljungström för Susanne Larsson, båda (M)
Camilla Bergman för Rikard Werge, båda (L)
Per Sohrabi för Joseph Zamani, båda (S), § 7

Personalföreträdare

§§ 1-19: Carina Lemon-Allstrin LO (Kommunal), Saime Civas, TCO (Vision), Charlotta Fristedt, Saco (Sveriges Lärare).

Tjänstepersoner

§§ 1-22: Stadsdelsdirektör Gunilla Ekstrand, avdelningschef Therése Grahn, nämndsekreterare Pia Sundqvist.
§§ 1-19: Avdelningschefer Ingalill Gustavsson, Fredrik Karlsson, Johanna Löfvenius.

Utses att justera Laura Roselli (V) och Olof Peterson (M)

Dag för justering 29 augusti 2024

Sekreterare

Ordförande

1:e vice ordförande

Antal paragrafer: 22 varav paragraf nummer 20-22 under slutna del av sammanträdet.
Antal sidor: 30 varav sida nummer 28-30 under slutna del av sammanträdet.

Innehåll

§ 1 Godkännande av föredragningslistan.....	3
BESLUTSÄRENDEN	4
§ 2 Papperskorgar och skräp runt papperskorgar	4
§ 3 Ny klätterställning och linbana i parkleken Farstaängen	5
§ 4 Bygg ut hundrastgården på Farstaängen	6
§ 5 Sätt upp bullerplank längs tunnelbanespåret mellan Hökarängen och Farsta	7
§ 6 Växande otrygghet i Stockholms stadsdelar	8
§ 7 Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med FOC Farsta fotboll om trygghetskapande aktiviteter och öppen idrottsverksamhet 2024-2027	9
§ 8 Utredning av måltidsservice i egen regi inom Farstas kommunala förskolor	10
§ 9 Uppdatering av stadsdelsnämndens lex Sarah-rutin	12
§ 10 Begäran om ny rättegångsfullmakt till stadsledningskontorets juridiska avdelning ..	13
§ 11 Ekonomisk månadsrapport juli 2024	14
REMISSER OCH YTTRANDEN	15
§ 12 En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30)	15
§ 13 Förskola i Stockholm 2023	16
§ 14 En samlad strategi för kompetensförsörjning inom förskolan i Stockholms stad	18
§ 15 Motion SD om att kartlägga svenskkunskaperna hos Stockholms stads förskolepersonal	21
ANMÄLNINGSÄRENDEN.....	23
§ 16 Protokoll från pensionärsrådet den 19 augusti 2024	23
§ 17 Protokoll från trygghetsberedningen den 13 juni 2024	24
§ 18 Ordförandens och stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden	25
ÖVRIGT	26
§ 19 Nämndens frågor och information från förvaltningen	26

§ 1 Godkännande av föredragningslistan

BESLUT

Stadsdelsnämnden fastställer den av ordföranden föreslagna föredragningslistan för sammanträdet.

BESLUTSÄRENDEN

§ 2 Papperskorgar och skräp runt papperskorgar

Anmälan av medborgarförslag, för nämndens ställningstagande om beredning

BESLUT

Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda ett medborgarförslag från Gunilla Lindeberg om nya papperskorgar och skräp runt papperskorgar i stadsdelsområdets grönområden och att återkomma med svar vid ett senare sammanträde.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Gunilla Lindeberg att nya papperskorgar med bättre konstruktion köps in till stadsdelsområdets grönområden och att papperskorgarna ska tömmas oftare för att undvika nedskräpning.

Förvaltningen föreslår att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda förslaget och återkomma med svar vid ett senare sammanträde.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-05-27.

Dnr FAR 2024/441

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 3 Ny klätterställning och linbana i parkleken Farstaängen

Anmälan av medborgarförslag, för nämndens ställningstagande om beredning

BESLUT

Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda två medborgarförslag från Sandra Ström om att förse parkleken Farstaängen med en ny klätterställning och en linbana.

Ärendet

I ett par medborgarförslag föreslår Sandra Ström att stadsdelsnämnden ska förse parkleken Farstaängen med en ny klätterställning och en linbana.

Förvaltningen föreslår att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda förslagen och återkomma med ett förslag till svar vid ett senare sammanträde.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-07-11.

Dnr FAR 2024/475 och FAR 2024/489

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 4 Bygg ut hundrastgården på Farstaängen

Anmälan av medborgarförslag, för nämndens ställningstagande om beredning

BESLUT

Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda ett medborgarförslag från Carl Öström om att bygga ut hundrastgården på Farstaängen.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Carl Öström att stadsdelsnämnden ska bygga ut hundrastgården på Farstaängen.

Förvaltningen föreslår att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda förslaget och återkomma med ett förslag till svar vid ett senare sammanträde.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-08-07.

Dnr FAR 2024/587

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 5 Sätt upp bullerplank längs tunnelbanespåret mellan Hökarängen och Farsta

Anmälan av medborgarförslag, för nämndens ställningstagande om beredning

BESLUT

Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda ett medborgarförslag från Monika Keller om att sätta upp ett bullerplank längs tunnelbanespåret mellan Hökarängen och Farsta.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Monika Keller att stadsdelsnämnden ska sätta upp ett bullerplank längs tunnelbanespåret mellan Hökarängen och Farsta.

Förvaltningen föreslår att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda förslaget och återkomma med ett förslag till svar vid ett senare sammanträde.

Monika Keller påpekar även att botten på grillen vid grillplatsen på Farstanäset är sönderrostad. Förvaltningen har också noterat det och kommer att åtgärda.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-08-09.

Dnr FAR 2024/597

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 6 Växande otrygghet i Stockholms stadsdelar

Svar på skrivelse från M

BESLUT

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en skrivelse från Moderaterna om växande otrygghet i Stockholms stadsdelar.

Ärendet

I en skrivelse till stadsdelsnämnden skriver Moderaterna att Stockholm och Farsta har drabbats av en allvarlig våldsspiral, där otryggheten påverkar alla invånare. I Farsta har ordningsvakternas åtgärder enligt partiet minskat med 42 procent. Moderaterna frågar hur den minskade närvaron av ordningsvakter har märkts av och vilka insatser förvaltningen har vidtagit för att möta detta.

Då ingen trygghetsmätning gjorts kring frågan om ordningsvakter kan förvaltningen inte svara på hur den upplevda tryggheten påverkats. Förvaltningen beskriver det arbete som sker i trygghetsforumet, där förvaltningen tillsammans med lokalpolisen, fastighetsägare, civilsamhällesaktörer och andra samlar in och analyserar data om avvikelser. Fältassistenter arbetar under lördagar på sommaren för att stärka tryggheten.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-06-19.

Dnr FAR 2024/440

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Olof Peterson m fl (M) anmälde ett särskilt uttalande.

Särskilt uttalande

Olof Peterson m fl (M)

Vi i Moderaterna vill tacka så mycket för svaret på vår skrivelse och en bra beskrivning av de trygghetskapande insatserna kommunen gör. Vi förstår att det är svårt att skapa sig en bild av hur våra invånares trygghet har påverkats då det inte gjorts någon trygghetsmätning.

Förvaltningen skriver i sitt svar att man bara har ett LOV3-område i stadsdelen, nämligen dess lokaler i främst receptionen. Detta stämmer inte då merparten av Farsta centrum utgör ett LOV3-område. Detta är i sig mindre än man har haft tidigare år då även centrala Hökarängen och Farsta strand varit sådana områden. Vi i Moderaterna ser denna utveckling negativt, men vi har fortfarande ett viktigt område i Farsta centrum där ordningsvakter får verka. Den drastiska minskningen av antalet åtgärder ordningsvakter är i sig ett tecken på ett minskat trygghetsarbete i fält från stadens sida.

§ 7 Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med FOC Farsta fotboll om trygghetsskapande aktiviteter och öppen idrottsverksamhet 2024-2027

BESLUT

Stadsdelsnämnden tecknar en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med FOC Farsta Fotbollsförening om lovaktiviteter samt trygghetsskapande aktiviteter lördagskvällar under åren 2024–2027 enligt bilaga till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

Förvaltningen föreslår att nämnden tecknar en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med FOC Farsta Fotbollsförening om rörelse- och idrottsaktiviteter under grundskolans termins- och sommarlov samt trygghetsskapande spontan fotbolls- och idrottsverksamhet på lördagskvällar som vänder sig till unga i åldern 12–17 år.

För att få kontinuitet och förutsägbarhet i verksamheten föreslås en överenskommelse som gäller under en treårsperiod. Syftet med överenskommelsen är bland annat att erbjuda alternativ till ungdomar som annars skulle kunna befinna sig i en riskmiljö. Under den ingångna perioden ska parterna aktivt verka för att öka antal tjejer i aktiviteterna som bedrivs.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-04-29.

Dnr FAR 2024/111

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Joseph Zamani (S) anmälde jäv och lämnade sammanträdet medan ärendet behandlades.

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 8 Utredning av måltidsservice i egen regi inom Farstas kommunala förskolor

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden behåller tills vidare ordningen med måltidsservice på entreprenad för de kommunala förskolor som omfattas av nuvarande avtal med Sandborg AB – Farsta strand/Larsboda, Hökarängen och centrala Farsta/Fagersjö.
2. Förvaltningen får i uppdrag att fortsätta undersöka möjligheten att successivt öka andelen förskolor med egen tillagning, antingen eget kök eller med leverans från närliggande förskola.

Ärendet

På uppdrag av stadsdelsnämnden har förvaltningen utrett möjligheten att hålla måltidsservice i egen regi till samtliga förskolor i Farsta stadsdelsområde. För närvarande sköts måltidsservicen på entreprenad till förskoleområdena Farsta strand/Larsboda, Hökarängen och centrala Farsta/Fagersjö. Förvaltningen har sett över kapacitet för tillagning, inventarier och personalsituation med tillgång till kockar. Förutsättningarna varierar. Vissa förskoleområden har storkök som med vissa investeringar kan leverera till andra förskolor, medan det i andra områden krävs mer omfattande och långsiktiga investeringar för att möjliggöra måltidsservice i egen regi. Det skulle också behövas fler kockar och transporter. Utredningen omfattar inte en översyn av förskolornas nuvarande ventilation och kapacitet på inkommande el eller tillstånd för tillagningskök.

Förvaltningen kan konstatera att måltidsservice i egen regi skulle vara mer kostsamt än den catering som används idag. Det finns dock värdefulla aspekter med egen tillagning. Måltiderna kan till exempel lättare anpassas efter barnens behov och önskemål. Det ger också fler möjligheter att integrera måltiderna i den pedagogiska verksamheten. Ett eget tillagningskök kan dessutom minska mängden matsvinn.

Förvaltningen föreslår att nämnden tills vidare behåller ordningen med måltidsservice på entreprenad för de förskoleområden som omfattas av nuvarande avtal. Förvaltningen kommer på sikt att arbeta för att alla förskolor ska ha tillagningskök eller leverans från närliggande förskola.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-05-20.

Dnr FAR 2024/385

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Olof Peterson m fl (M), Camilla Bergman (L) och Christer Eriksson (C) anmälde ett särskilt uttalande.

Särskilt uttalande

Olof Peterson m fl (M), Camilla Bergman (L) och Christer Eriksson (C)

Att vi delar förvaltningens synpunkter och förslag till beslut om att det är rimligt att behålla måltidsservice på entreprenad enligt nuvarande avtal. Samtidigt uppskattar vi ett väl formulerat och bra svar från förvaltningen med många viktiga aspekter omhändertagna. Vi delar dock inte uppfattningen om att samtliga förskolor ska ha ett eget tillagningskök alternativt att tillaga mat i egen regi vid närliggande förskolor. När vi bygger nytt är det bra med ambitionen om egna tillagningskök i så stor utsträckning som möjligt. Förskolan har dock haft det ekonomiskt svårt de senaste åren varför dyra investeringar bör vänta.

De kvalitetsvinster vi kan uppfatta är att matsvinnet kan komma att minska och att minskad miljöpåverkan p.g.a. mindre transporterad mat kan vara realistiska. Det är dock olyckligt att man i utredningen inte har tagit höjd för samtliga kostnader kring ventilation, el och tillstånd för matlagningskök. Vi ställer oss samtidigt frågande till hur dessa mindre förskolor ska få tag i erfarna kockar samt att lokalerna möjligen behöver byggas om för att kunna leva upp till gällande regelverk och säkerhet på bästa sätt.

Eftersom kostnaderna på de här mindre förskolorna kommer att öka vill vi uppmärksamma att det finns andra områden på förskolorna som bör få prioriteras högre än måltidsservice i egen regi.

Lägg dessa medel i stället på fler kvalificerade och utbildade förskolepedagoger eller fler vuxna per barn istället för mat i egen regi. Satsa på den pedagogiska verksamheten och att ta hand om barnen för att tidigt upptäcka språkliga utmaningar, eventuella diagnoser samt erbjuda en trygg miljö för alla barn. I dessa ekonomiskt kärva tider är det inte rimligt att måltidsservice ska hanteras på exakt samma tillvägagångssätt.

§ 9 Uppdatering av stadsdelsnämndens lex Sarah-rutin

BESLUT

1. Farsta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag om reviderad lokal rutin för lex Sarah.
2. Farsta stadsdelsnämnd beslutar att reviderad lokal rutin för lex Sarah börjar gälla från och med den 1 september 2024.

Ärendet

Lex Sarah är en bestämmelse i socialtjänstlagen som innebär att den som arbetar med att ge service och omvårdnad inom socialtjänstens område är skyldig att rapportera missförhållanden och risk för missförhållanden i verksamheten.

I enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer och gällande lagstiftning ska varje nämnd som bedriver verksamhet inom socialtjänsten eller enligt LSS fastställa lokala rutiner för lex Sarah. Farsta stadsdelsnämnds nuvarande rutin fastställdes 2017 och behöver revideras. Föreslagen revidering innebär förändringar när det gäller ansvarsfördelning och hur inkomna anmälningar ska redovisas till nämnden.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-06-19.
Dnr FAR 2024/505

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 10 Begäran om ny rättegångsfullmakt till stadsledningskontorets juridiska avdelning

BESLUT

Farsta stadsdelsnämnd ger fullmakt för stadsjurist Sidrah Schaider samt vice stadsjuristerna Hans Altsjö och Kristina Söderberg att var för sig företräda Stockholms kommun inom nämndens förvaltningsområde. Med undantag för rätt att motta delgivning av stämningar äger ombud den behörighet som anges i rättegångsbalken 12 kap. 14 § första stycket. Ombud äger dessutom att på nämndens vägnar uppbära, motta och kvittera nämndens tillkommande medel och handlingar, att förordna annan i sitt ställe samt i övrigt vid alla de tillfällen, då Stockholms kommuns rätt inom nämndens förvaltningsområde kan vara ifråga, densamma iakttaga och bevaka.

Ärendet

Enligt Reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder får nämnden själv eller genom ombud föra stadens talan i alla mål och ärenden inom sitt ansvarsområde. Nämnden har tidigare utfärdat rättegångsfullmakt till stadsjuristen och de båda vice stadsjuristerna. Personalförändringar har skett inom stadsledningskontorets juridiska avdelning. Ny rättegångsfullmakt behöver därför inhämtas från nämnden.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-06-17.

Dnr FAR 2024/514

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 11 Ekonomisk månadsrapport juli 2024

BESLUT

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens ekonomiska månadsrapport för juli 2024.

Ärendet

Totalt för 2024 prognostiseras ett underskott om 9,0 miljoner kronor före resultatöverföring och underskott om 5,8 miljoner kronor efter resultatöverföring från fond.

Underskott prognostiseras inom verksamhetsområde individ- och familjeomsorg (barn och unga) samt inom områdena barn, kultur och fritid och ekonomiskt bistånd.

Övergripande ekonomisk påverkansfaktor under året är fortsatt utvecklingen av inflationen, kostsamma placeringar inom barn och ungdom (Trefas), negativ utveckling av konjunktur samt minskat barnantal i stadsdelsområdet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-08-13.

Dnr FAR 2024/123

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

REMISSER OCH YTTRANDE

§ 12 En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av betänkandet En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30).

Ärendet

På uppdrag av regeringen har en utredning genomförts för att lämna förslag till en ordning med ungdomskriminalitetsnämnder genom en statlig myndighet. Utredningen föreslår att en myndighet mot ungdomskriminalitet, MUK, ska inrättas. Vid MUK ska sju regionala beslutsorgan fatta beslut om individuella brottsförebyggande åtgärder för barn och unga under 18 år som har begått eller som misstänks för allvarlig brottslighet. Utredningen menar bland annat att detta skulle leda till mer likvärdigt stöd och hjälp på individnivå, förhindra fler tvångsplaceringar och att straffrättsliga åtgärder kan undvikas i högre utsträckning.

Förvaltningen håller med om att det finns ett behov av en övergripande instans som säkrar långsiktighet, likställighet, kontinuitet, insamling av kunskap, stöd till kommuner i det förebyggande arbetet och ett ökat statligt ansvar för att förebygga brottslighet bland barn och unga. Däremot skulle förslaget kunna medföra att tilliten till socialtjänsten påverkas negativt, med parallella pågående processer hos olika myndigheter. Förvaltningen anser även att det behövs tydligare struktur och ansvarsfördelning mellan berörda myndigheter samt att detta arbete skulle medföra ökade kostnader.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-07-17.

Dnr FAR 2024/457

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 13 Förskola i Stockholm 2023

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förskolenämndens rapport Förskola i Stockholm 2023.

Ärendet

Förskolenämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport som ska ge en stadsövergripande bild av kvaliteten i både fristående och kommunal förskola. Rapporten för 2023 tar upp följande övergripande områden:

- Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse.
- Tillgång till förskola och förberedelser för fortsatt utbildning.
- Personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget.

Förvaltningen har under de senaste åren bedrivit ett systematiskt kvalitetsarbete men håller med om att det finns ett behov av samsyn när det gäller kvalitet med utgångspunkt i det nationella kvalitetsledningssystem som Skolverket har tagit fram.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-08-05.

Dnr FAR 2024/446

Förslag till beslut

Laura Roselli m fl (V), Joseph Zamani m fl (S) och Lisa Carlbom (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag. I detta instämde Olof Peterson m fl (M), Camilla Bergman (L) och Christer Eriksson (C).

Leif Söderström (SD) yrkade att nämnden skulle i huvudsak bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag – se Reservation nedan.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Leif Söderström (SD)

1. Att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att det genomförs en analys av på vilka förskolor det föreligger bristande svenskunskaper hos personalen.
3. Därutöver anföra följande:

Förskolerapporten slår åter igen fast att kompetensen i svenska hos personal på våra förskolor måste förbättras. Vi menar att skilda förutsättningar till språkutveckling är det största hindret för en mer jämlik utbildning och ser med stor oro på problemet med

bristfälliga svenskkunskaper hos förskolepersonalen. Samtidigt framgår det att resultatet av fortbildningsinsatserna varit varierande, samt att det inte är tillräckligt att rektorerna skapar möjligheten för personalen att stärka sin kompetens i svenska, utan att de behöver ”motivera och uppmuntra personalen att delta i utbildningsinsatser”.

Sverigedemokraterna menar att detta inte är tillräckligt när det gäller en så pass viktig och avgörande fråga för barns framtid. Därför har vi föreslagit att ett språktest ska inrättas vid nyrekrytering i förskolan, samt att de befintliga insatserna ska vara obligatoriska för de som är i behov av det.

Eftersom Järva och Skärholmen är de stadsdelar där flest barn med annat modersmål än svenska finns är det bekymmersamt att de även tillhör de områden med lägst inskrivningsgrad i förskolan. För att trygga en mer likvärdig utbildning behöver inskrivningsgraden i dessa områden öka och tillgängligheten till språkutveckling i svenska säkerställas.

Med anledning av ovanstående förordar vi att staden genomför en analys av vilka förskolor som har problem med bristande svenskkunskaper hos personalen för att på ett bättre sätt kunna rikta de befintliga utbildningarna dit de behövs.

§ 14 En samlad strategi för kompetensförsörjning inom förskolan i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till en samlad strategi för kompetensförsörjning inom förskolan i Stockholms stad.

Ärendet

I kommunfullmäktiges budget 2023 fick förskolenämnden i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad. Strategin ska ge riktning och vara vägledande i nämndernas kompetensförsörjningsarbete för att göra staden till en attraktiv arbetsgivare. Stadens kompetensförsörjningsmodell UBARA ligger till grund för strategins struktur.

- Utveckla – två strategiska områden, ledarskapsutveckling med fokus på förskollärare och rektorer samt utbildningsnivå och kunskaper i det svenska språket för barnskötare.
- Behålla – förbättra arbetsmiljö, rätt kompetens på rätt plats, utnyttja smart teknik.
- Attrahera – sprida en positiv bild, utvecklingsmöjligheter och samarbete med externa parter.
- Rekrytera – bredare rekrytering och identifiera andra yrkesgrupper för komplement utifrån förskolans kompensatoriska uppdrag.
- Avsluta – gott avslut och kartläggning av anledningar till att personal slutar.

Syftet är att långsiktigt säkerställa hållbara förutsättningar så att stadens förskolor bemannas med efterfrågad kompetens i tillräcklig omfattning för att säkra en utbildning av god kvalitet för alla barn.

Förvaltningen ställer sig positiv till en samlad strategi. Flera av de utvecklingsområden som strategin pekar ut är och har varit i fokus för nämndens förskoleverksamhet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-08-05.

Dnr FAR 2024/386

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Camilla Bergman (L) och Christer Eriksson (C) anmälde ett särskilt uttalande.

Särskilt uttalande

Camilla Bergman (L) och Christer Eriksson (C)

Det är bra att strategin lyfter Rapporten Förskola i Stockholms slutsatser om behovet av att kontinuerligt utveckla kompetensen inom språkutvecklande arbetssätt. Av 2023 års språkinventering framgår att det fortfarande är stora skillnader gällande andelen flerspråkiga barn i förskolan. Spridningen är mellan 84 procent i Järva och 10 procent i Norra Innerstaden. Inventeringen visar även på skillnader gällande personalens kompetens i flerspråkiga barns språk- och andraspråkutveckling i förhållande till antal barn med annat modersmål än svenska. Detta får betydelse för hur den flerspråkiga undervisningen kan planeras och genomföras. På varje pedagog med högskolepoäng i svenska som andraspråk går det i Järva och Skärholmen 16 barn som inte har svenska som ett av sina modersmål. Detta kan jämföras med Norra Innerstaden där det går knappt 6 barn som inte har svenska som ett av sina modersmål per personal med högskolepoäng i svenska som andraspråk

Stockholms socioekonomiska skillnader ger särskilda förutsättningar för förskolorna oavsett regi. Det finns ett uttalat behov av att förbättra det språkutvecklande arbetet samt av att stärka personalens kunskaper i svenska. Kompetent förskolepersonal, som får tillgång till utbildningssatsningar och ledarutveckling, är helt nödvändig för den pedagogiska kvaliteten.

Strategin lyfter också den kompetensbrist som råder och förväntas öka de kommande åren då det har utbildats för få förskollärare och barnskötare. I oktober 2023 saknade cirka 53 av 1867 barngrupper legitimerade förskollärare för undervisningen. Det är allvarligt, och Stockholm har dessutom en lägre utbildningsnivå bland förskolepersonalen än övriga riket. Vi måste fortsätta arbetet med att se till att varje barngrupp och avdelning i förskolan har åtminstone en legitimerad förskolelärare, inom såväl de fristående som de kommunala förskolorna.

Siffrorna ovan belyser vikten av att förskoleförvaltningen framöver arbetar än mer intensivt med att säkra kompetensförsörjningen. Arbetsmiljö och löner behöver ses över, karriärvägar stärkas och fortbildning erbjudas för att öka arbetslagens kompetens. Vi behöver med andra ord prioritera professionell utveckling och kompetent ledarskap i ett förtroendefullt arbetsklimat.

I stadens kommunala förskola utgörs över hälften av arbetslaget av personalkategorier som Skolverket benämner ha ”övrig och viss pedagogisk utbildning”. Det innebär en utbildningsbakgrund med liten eller inget pedagogiskt innehåll, men mer detaljer är för närvarande inte kända. Här behöver staden öka sin kunskap om personalens utbildningsbakgrund.

Om det med bredare rekrytering, som strategin beskriver behovet av, betyder att det behövs ökad jämställdhet med fler män som arbetar i förskolan tycker vi i och för sig att detta är positivt, men det handlar i första hand om att utbildningarna behöver nå fler män.

I första hand behöver verksamheten säkerställa att skollagen efterföljs, att andelen behöriga förskollärare är hög och att barnskötare med rätt kompetens finns i verksamheten och för att

tillgå specialkompetenser behöver samverka med socialtjänsten och regionen stärkas för att säkerställa att stadens medarbetare ska kunna bedriva undervisning utifrån skollagen.

Eftersom bristen på förskollärare är tydlig behövs det också utvecklas en samsyn i staden av vad det innebär att en legitimerad förskollärare har ansvar för undervisningen. Vi behöver även säkerställa att det finns fler förskolelärare, särskilt i de områden där de socioekonomiska behoven är som störst. För att förskolan ska kunna fullfölja sitt kompensatoriska uppdrag behöver resurser och förskollärare fördelas strategiskt utifrån socioekonomiskt behov.

§ 15 Motion SD om att kartlägga svenskkunskaperna hos Stockholms stads förskolepersonal

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av en motion från Linnéa Vinge, Sverigedemokraterna, om att kartlägga svenskkunskaperna hos Stockholms stads förskolepersonal.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Linnéa Vinge (SD) att berörda nämnden ges i uppdrag att genomföra en kartläggning av vilka förskolor som har problem med bristande svenskkunskaper hos personalen.

Förvaltningen kan konstatera att det redan görs insatser för att både kartlägga och höja kompetensen i svenska hos förskolepersonalen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2024-08-05.

Dnr FAR 2024/318

Förslag till beslut

Laura Roselli m fl (V), Joseph Zamani m fl (S) och Lisa Carlbom (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag. I detta instämde Olof Peterson m fl (M), Camilla Bergman (L) och Christer Eriksson (C).

Leif Söderström (SD) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag och lade fram ett eget förslag – se Reservation nedan.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Leif Söderström (SD)

1. Stadsdelsnämnden föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.
2. Därutöver anföra följande:

Stockholms stad är huvudman för drygt 500 förskolor. Att det idag inte finns någon nationell styrning gällande språkkompetens hos medarbetare i förskolan ska inte användas som ett försvar till att inte inrätta nödvändiga åtgärder i landets största kommun.

År efter år slår Stockholms stads förskolerapport fast att det måste göras mer för att höja kompetensen i svenska hos personal runt om på våra förskolor. Sverigedemokraterna menar att skilda förutsättningar till språkutveckling är det största hindret för en mer jämlik

utbildning och ser med stor oro på denna utveckling. Samtidigt framgår det att arbetet med nuvarande insatser behöver utvärderas för att kunna bedöma om de över huvud taget lett till någon språklig kompetenshöjning.

Att kunna uttrycka sig i tal och skrift är en förutsättning för att kunna vara en del av samhället. Det är oacceptabelt att en problembild som riskerar att försätta en hel generation stockholmare i utanförskap tillåts fortsätta.

Med anledning av det förordar Sverigedemokraterna att staden genomför en kartläggning av vilka förskolor som har problem med bristande svenskkunskaper hos personalen för att på ett bättre sätt kunna rikta de befintliga utbildningarna dit de behövs.

ANMÄLNINGSÄRENDEN

§ 16 Protokoll från pensionärsrådet den 19 augusti 2024

BESLUT

Stadsdelsnämnden lägger protokoll från pensionärsrådet den 19 augusti 2024 till handlingarna.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle lägga protokollet till handlingarna.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt ordförandens förslag.

§ 17 Protokoll från trygghetsberedningen den 13 juni 2024

BESLUT

Stadsdelsnämnden lägger protokoll från stadsdelsnämndens trygghetsberedning den 13 juni 2024 till handlingarna.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle lägga protokollet till handlingarna.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt ordförandens förslag.

§ 18 Ordförandens och stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden

BESLUT

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens sammanställning över beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden till handlingarna.

Ärendet

I tjänsteutlåtandet redovisas de beslut som nämndens ordförande och stadsdelsdirektören har fattat enligt delegering, samt övriga anmälningsärenden.

➤ **Ordförandens beslut enligt delegering**

Ordföranden hade inte fattat några beslut under den aktuella perioden.

➤ **Stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden**

Stadsdelsdirektören har fattat följande beslut enligt nämndens delegering. Inom parentes anges enligt vilken ärendegrupp i nämndens delegeringsförteckning eller vilket specifikt nämnduppdrag som delegerade beslut har fattats.

1. 2024-05-22: Beslut om lokal samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm. Dnr FAR 2023/855 (5:12)
2. 2024-05-26: Svar på kommunstyrelsens kontorsremiss av regionens förslag till trafikförändringar i SL- och WÅAB-trafiken. FAR 2024/306.
3. 2024-06-10: Beslut om ersättare för dataskyddsombud 1–19 juli och 22 juli–9 augusti 2024. FAR 2024/503. (5:9)
4. 2024-06-11: Beslut om tillförordnade stadsdelsdirektörer och ombud att föra nämndens talan 12–24 juni och 13 juli–5 augusti 2024. Dnr FAR 2024/491. (Enligt nämndbeslut 2020-10-22, dnr FAR 2020/492.)
5. 2024-06-17: Svar på trafikkontorets kontorsremiss av rapporten Äldrevänlig natur. FAR 2024/476.
6. 2024-07-31: Vidaredelegering till upphandlingsenheten vid trafikkontoret att för nämndens räkning genomföra gemensam upphandling av ramavtal avseende inventering av invasiva växtarter. Dnr FAR 2024/588. (8:12)
7. 2024-07-31: Vidaredelegering till förvaltningschefen vid serviceförvaltningen att för nämndens räkning genomföra gemensam upphandling av utbildning gällande delegering. Dnr FAR 2024/589. (8:12)

Förvaltningen hade redovisat ärendena i en sammanställning daterad 2024-08-09.

Dnr FAR 2023/949

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

ÖVRIGT

§ 19 Nämndens frågor och information från förvaltningen

Inför dagens sammanträde hade Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet lämnat in följande frågor:

- Lustgaspatroner: Det blir alltmer vanligt att man ser Lustgaspatroner slängda i naturen. Hanteras de här felaktigt sätt så utgör de en allvarlig explosions- och brandrisk för människor, fordon och anläggningar. Därför är det viktigt att de lämnas till en återvinningscentral. Miljöstationer i Bostadsområden är inte rätt plats. Finns det någon ”städfunktion” för dessa patroner som är slängda i naturen i Farsta?

Förvaltningen svarade: Nämndens parkentreprenör Svevia har ansvaret att städa bort lustgaspatroner. Det har varit ett ganska stort och kostsamt problem. Rutinen är att Svevia samlar in patronerna i en separat behållare som sedan lämnas till destruktion. Firmorna som tar emot dessa behållare tar bra betalt för tjänsten. Det är lite andra regler som gäller för oss som förvaltning än för privatpersoner, som kan lämna in patronerna till metallåtervinning i de gröna återvinningskärlen. Vår upplevelse är dock att problemet på senare tid har minskat lite i omfattning.

- Ekonomisk månadsrapport: Likt 2023 prognosticerar man ett stort underskott inom verksamhetsområdet barn och unga inom individ- och familjeomsorgen. Detta är som tidigare på grund av höga placeringskostnader. Finns det någon plan för att komma till skott med det här underskottet, alternativt finns det någon hjälp från staden att få?

Förvaltningen svarade: Vi arbetar intensivt med att följa upp insatser genom att regelbundet gå igenom kostsamma placeringar för att se om vi kan hitta andra lösningar. Vi arbetar systematiskt med matchningsarbete i placeringsärendet för att undvika dyra omplaceringar.

Förvaltningschef Gunilla Ekstrand lämnade följande information:

- Farstabänken: Förvaltningens äldreкуратор Anastasia Wallén tog via Innovationschecken initiativ till ”pratbänkar”, som under arbetet blivit ”Farstabänken”. Idén är att placera ut en bänk i stadsdelsområdet som ska signalera att den som sitter där är öppen för samtal. Bänken är tänkt att möta flera av utmaningarna i stadens innovationsstrategi genom att skapa möten mellan Farstabor och skapa en yta för stadsdelsförvaltningen att nå ut med information.

Under våren har man samarbetat med avdelningen för stadsutveckling för att hitta en lämplig plats för bänken, och i arbetet med Hästhagsskolan fanns utrymme att avvara en bänk till pratbänk. Nu planeras en designtävling som ska annonseras i

bland annat lokala media där invånare uppmanas skicka in förslag på hur bänken ska målas på temat ”Gemenskap i Farsta”. Därefter ska bänken målas för att sedan kunna invigas.

- Skördefest: På initiativ av nämndens ordförande Laura Roselli har förvaltningen lagt ut ett inlägg på Facebook där vi uppmanar folk att plocka äpplen vid Farsta gård. Initiativet blev en succé och det är ett av våra mest gillade och delade inlägg någonsin.
- Beredskapsveckan vecka 39: Beredskapsveckan genomförs varje år under ledning av MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Förvaltningen deltar genom att några verksamheter inom förskolan och äldreomsorgen prövar att använda de beredskapslager av mat som finns i verksamheterna. Äldreomsorgen planerar att laga en beredskapsmåltid, eventuellt olika rätter och olika dagar, på Farstas vård- och omsorgsboenden. Förskolan planerar att på utpekade förskolor, under två dagar, värma upp två beredskapsmåltider, frukost eller mellanmål och lunch. Målet är att prova samtlig beredskapsmat som är tänkt för en veckas användning.
- Rutan, Rutger, Lotta och Lars har nu lämnat Farstanäset för säsongen och är hemma i sin vanliga hage. Korna har varit väldigt uppskattade och vi hoppas vi får nya kögäster nästa år.

Ordföranden avslutade den öppna delen av sammanträdet.